

[Hanne Reintoff.]

indtægter af det, man kalder en saneringsproces. Endnu mere urimeligt og asocialt bliver det hele, når der som slutresultat ikke kommer nogen som helst sanering i ordets rigtige betydning ud af det. Der har i dette land — socialdemokratiets ordfører var også inde på det — været en næsten utrolig tålmodighed med hensyn til at bære byrderne ved det, der kaldes økonomiske vanskeligheder eller regeringens manglende evne til at administrere samfundsøkonomien. Men jeg tror også, der er ved at være en bristende tålmodighed, en overordentlig stærkt bristende tålmodighed. Det tror jeg vinteren har vist, og det fremgår af den samling, der efterhånden ude på arbejdspladserne er ved at komme ikke alene imod regeringens politik, men i al almindelighed imod arbejderfjendtlig politik.

Det er et stort ansvar at opfordre de mange, der i forvejen har trange kår, til at bære flere byrder, og det er et stort ansvar at flytte købekraft fra lønmodtagere over til andre grupper i samfundet, først og fremmest arbejdsgiverne, der i forvejen har rigeligt. Det skal også nok vise sig, at spekulatøren i jord og ejendomme tiltager, og at fidusinvesteringerne, der netop er lavet for at skaffe de erhvervsdrivende afskrivningsbetingede skattelettelser, blomstrer endnu mere, end de tidligere har gjort — og det har regeringen som sagt også erklæret er det rigtige.

Under disse betingelser kan landets svulmende import ventes opretholdt uformindsket i den kommende tid, medens det faktisk er uærligt at lægge op til, at vi kan vente nogen lysning for eksporten. Jeg begriber ikke, hvor statsministeren så disse lyse udsigter for højkonjunkturen. Det virkede nærmest, som om der blev set syner. Hvis man følger den nylig udsendte redegørelse fra OECDs økonomiske eksperter i Paris, ser man, at udsigterne for produktionsudviklingen i den kapitalistiske verden er endnu mere dystre end ved årsskiftet, da vi også havde en økonomisk debat. Dengang ventede man en produktionsforøgelse i 1970 på ca. 3½ pct. for hele OECD-området, dvs. praktisk taget hele den kapitalistiske verden under ét. Men nu er forventningerne dalet, og ifølge referat fra The Times forleden har man stemt dem ned til 3 pct. mod

5 pct. i fjor og 5,7 pct. i 1968. Eksperterne fastslår med en lysende logik, der skulle være til at indse også for regeringen, at samhandelen mellem de kapitalistiske lande vil vise en stærkt formindsket stigningstakt, nemlig til 10 pct. i år mod 16 pct. i fjor.

Det er derfor noget underligt at høre statsministeren stå og forsikre, at Danmark under disse omstændigheder skulle have nogen som helst mulighed for at forbedre sin betalingsbalance ved at øge stigningstakten i eksporten. Hvis det er tilfældet, tror jeg, forventningerne bliver i høj grad skuffede, ikke mindst når man ser, hvor krampagtigt vi vil være bundet til samhandelen med Vesttyskland, hvor vi åbenbart er og bliver tvunget til at finde os i et underskud på betalingsbalancen, der bærer en stor del af ansvaret for vore økonomiske vanskeligheder. De energiske forsøg på at få os ind i fællesmarkedet vil kun styrke den tendens.

Ethvert forsøg på ad såkaldt liberalistisk vej — jeg synes, det er sådan et komisk ord her i 1970, for det er jo noget, man ligesom forbinder med Orla Lehmann — ethvert forsøg på ad liberalistisk vej at forbedre landets betalingsbalancesituation, og det er faktisk det sagen drejer sig om, er på forhånd dømt til at mislykkes. I hvert tilfælde er det uhæderligt at påstå, at disse bestræbelser kan kombineres med fuld beskæftigelse og fuld udnyttelse af landets produktionsressourcer. Og allermindst kan man opnå et sådant positivt resultat med den form for liberalisme, regeringen er slået ind på med sine kriselovforslag. Der er nemlig i meget høj grad forskel på, hvordan man, om jeg så må sige, fordeler sit liberalistiske tankesæt. Lige meget om man vil det eller ej, er det faktisk en affød økonomisk mulighed. Hvis man virkelig vil løse problemerne, må man nok bekvemme sig til at opgive en væsentlig del af den kapitalistiske erhvervsfrihed, som finansministeren priste så højt i sit mandagsindlæg i Berlingske Tidende. Finansministeren søger også som arbejdsgivernes medarbejder at realisere meget uliberalistiske indgreb, når det gælder arbejderklassens og andre lønmodtageres rettigheder. For man må vel indrømme mig, at disse ord om økonomisk frihed og liberalisme forsvinder, når der er tale om brutale statslige indgreb i indgåede fri overenskomster på arbejdsmarkedet. Det bliver nok lidt svært at bruge